



НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
дисципліни
«ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВ АПК»
(для бакалаврів)

Підготовлено доцентом кафедри управління персоналом та економіки праці *Сулімою Н.М.*, доцентом кафедри бізнес-адміністрування, адміністративного і медичного менеджменту *Владимирською Є.Ю.*

Затверджено на засіданні кафедри управління персоналом та економіки праці (протокол №4 від 14.11. 2016 р.)

Схвалено Вченою радою Інституту менеджменту та бізнесу ім. Б. Хмельницького (протокол № 11 від 21 листопада 2016 р.)

Суліма Н.М., Владимирська Є.Ю. Навчальна програма дисципліни “Економіка підприємств АПК”. – К.: МАУП, 2016. – 22 с.

Навчальна програма містить пояснювальну записку, тематичний план, зміст дисципліни “Економіка підприємств АПК”, вказівки до виконання контрольної роботи, варіанти контрольних робіт, питання для самоконтролю, список літератури.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Агропромисловий комплекс України – один з найбільших і найважливіших секторів економіки. Від рівня його розвитку залежить стан економіки і продовольча безпека держави, розвиток внутрішнього і зовнішнього ринків. Сьогодні АПК України дає 95% продовольчих ресурсів, за рахунок його продукції формується понад 2/3 фонду споживання. На сільське господарство припадає біля 18% загальноногообсягу валового продукту держави.

Мета вивчення дисципліни полягає у формуванні у студентів навичок економічного аналізу стану продуктових підкомплексів, визначення економічної ефективності їх функціонування, використання ресурсного потенціалу, рівня та обсягів виробництва, переробки та реалізації сільськогосподарської продукції, вивчення економічних аспектів екологізації виробництва в агропромисловому комплексі, а також послідовного і логічного освоєння сучасних взаємопов'язаних проблем аграрної економіки.

Основними завданнями дисципліни є вивчення динаміки розвитку галузей продуктового підкомплексу і факторів, які впливають на його темпи і рівень; дослідження питань спеціалізації і концентрації виробництва на основі міжгосподарських зв'язків аграрно-виробничих об'єднань; обґрунтування та застосування методик визначення економічної ефективності виробництва та переробки сільськогосподарської продукції, рівня використання природно-ресурсного потенціалу; обґрунтування методики визначення економічної ефективності капітальних вкладень та інвестицій в галузі продуктових підкомплексів АПК; дослідження питань ціноутворення, формування виробничих витрат, рентабельності галузей в цілому і при виробництві окремих видів продукції, узагальнення передового зарубіжного та вітчизняного досвіду ведення сільського господарства, вивчення нових явищ в його розвитку; обґрунтування необхідності і можливості розвитку продуктових підкомплексів на якісно новій основі з урахуванням сучасних науково-технічних та економічних досягнень; обґрунтування перспектив і пріоритетних напрямів розвитку продуктового підкомплексу.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
дисципліни
“Економіка підприємств АПК”

№ п/п	Назва змістового модуля і теми
Змістовий модуль 1. Наукові засади формування продуктового підкомплексу	
1.	Предмет, метод і завдання науки
2.	Формування і особливості функціонування продуктового підкомплексу
3.	Формування ринку продовольчої продукції
Змістовий модуль 2. Економіка рослинницьких продуктивних підкомплексів	
4.	Економіка зернопродуктового підкомплексу
5.	Економіка бурякоцукрового підкомплексу
6.	Економіка картоплепродуктового підкомплексу
7.	Економіка плодоовочепродуктового підкомплексу
8.	Економіка олійно-жирового підкомплексу
Змістовий модуль 3. Економіка тваринницьких продуктивних підкомплексів	
9.	Економіка молокопродуктового підкомплексу
10.	Економіка м'ясопродуктового підкомплексу
11.	Економіка птахівничопродуктового підкомплексу
12.	Економіка рибопродуктового підкомплексу

Разом годин: 90

ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ “Економіка підприємств АПК”

Змістовий модуль 1. Наукові засади формування продуктового підкомплексу

Тема 1. Предмет, метод і завдання науки

Розкриття сутності агропромислової інтеграції як основи формування продуктового підкомплексу. Інтеграція сільського господарства і переробних галузей промисловості як об'єктивний процес розвитку продуктивних сил. Основні аспекти розвитку агропромислової інтеграції: економічний, організаційний, соціальний, морально-ектичний. Напрями здійснення агропромислової інтеграції: внутрішньогосподарський, міжгосподарський, міжгалузевий. Фактори забезпечення стабільності інтеграційних процесів. Види зв'язків інтеграційного процесу.

Об'єкт, предмет та мета навчальної дисципліни «Економіка продуктового підкомплексу». Загальнонаукові та специфічні методи дослідження. Комплексне використання різних методів наукових досліджень для вирішення проблем підвищення ефективності продуктового підкомплексу. Основні завдання курсу.

Література [5,6,7,8,9,10]

Тема 2. Формування і особливості функціонування продуктового підкомплексу

Економічна сутність та критерії продовольчої безпеки. Рівень споживання і забезпечення населення продуктами харчування. Забезпечення продовольчої безпеки країни на основі стійкого розвитку сільськогосподарського виробництва та сільських територій.

Суть і закономірності формування продуктового підкомплексу, його функціонально-галузєва структура. Система продуктових вертикалей: зернопродуктова, бурякоцукрова, картоплепродуктова, плодоовочепродуктова, олійно-жирова, молокопродуктова, м'ясопродуктова, птахівничопродуктова, рибопродуктова. Принципи формування продуктового підкомплексу. Основні умови сталого і ефективного функціонування продуктового підкомплексу. Конкурентоспроможність формувань продуктового підкомплексу як основи ефективного функціонування в умовах ринкової економіки.

Методичні основи оцінки ефективності функціонування продуктового підкомплексу. Показники розвитку продуктового підкомплексу. Методичні підходи і особливості оцінювання економічної ефективності підприємств інтегрованих галузей. Економічна ефективність діяльності аграрних формувань та переробних підприємств продуктового підкомплексу. Рівень рентабельності реалізованої продукції, власного капіталу та підприємства.

Соціальна та екологічна ефективність функціонування інтегрованих галузей продуктового підкомплексу. Економічне та соціальне значення виробництва екологічно чистої продукції.

Література [5,6,7,8,9,10]

Тема 3. Формування ринку продовольчої продукції

Оптимізація виробництва і споживання продовольчої продукції з урахуванням її конкурентоспроможності. Прогнозування обсягів виробництва основних видів сільськогосподарської продукції і продовольчих товарів. Формування їхнього попиту відповідно до перспективного рівня споживання продуктів з розрахунку на одну особу. Комплексна програма підтримки розвитку українського села на період до 2015 року. Напрями та заходи щодо гарантування якості і безпеки продовольства в Україні.

Формування організаційно-технічної, фінансово-кредитної і науково-дослідницької інфраструктури продовольчого ринку з урахуванням регіональних особливостей його функціонування.

Організація маркетингової діяльності та оптимізація форм просування продукції на ринках. Формування систем управлінської, господарської і виробничо-реалізаційної діяльності підприємства на внутрішньому і зовнішньому ринках. Обґрунтування можливості виробництва товару за конкурентною ціною та доступності необхідних матеріальних ресурсів.

Різноманітність каналів реалізації і вибір товарної стратегії агропромислових підприємств. Зниження ризику в процесі реалізації продукції.

Література [5,6,7,8,9,10]

Змістовий модуль 2. Економіка рослинницьких продуктових підкомплексів

Тема 4. Економіка зернопродуктового підкомплексу

Значення, стан і тенденції виробництва зерна та місце України в його світовому виробництві. Теоретичні та методичні положення про взаємозв'язок виробництва і використання зернової продукції.

Особливості формування і розвитку зернопродуктового підкомплексу. Концепція формування зв'язків і структури виробництва, переробки і реалізації зерна і зернової продукції за кількістю, якістю і асортиментом.

Критерії і показники ефективності виробництва зерна і зернопродуктів. Порівняльна ефективність вирощування окремих зернових культур. Ефективність функціонування підприємств інтегрованих галузей зернопродуктового підкомплексу.

Комплексна оцінка економічних механізмів функціонування ринку зерна і зернопродуктів. Формування і використання ресурсів зернової сировини на основі самозабезпечення регіонів і підвищення конкурентоспроможності зернопродукції. Методичні підходи до формування

ринкового механізму фінансування насінництва зернових культур з метою прискорення наукового прогресу в селекції. Шляхи підвищення ефективності та удосконалення розвитку міжгалузевих зв'язків у зернопродуктовому підкомплексі.

Література [5,6,7,8,9,10]

Тема 5. Економіка бурякоцукрового підкомплексу

Значення, особливості формування і функціонування бурякоцукрового підкомплексу. Розвиток і розміщення виробництва цукрових буряків. Регіональні особливості розвитку галузі.

Критерії і показники оцінки ефективності функціонування бурякоцукрового підкомплексу. Ефективність функціонування підприємств інтегрованих галузей бурякоцукрового виробництва. Оцінка стану економіки бурякоцукрового підкомплексу, тенденції і фактори, що впливають на його ефективність.

Стабілізація виробництва і підвищення ефективності розвитку бурякоцукрового підкомплексу. Оптимізація бурякоцукрового виробництва з урахуванням пріоритетів вирощування цукрових буряків та інших культур в умовах обмеженого ресурсного потенціалу.

Формування та розвиток ринку цукру та удосконалення ринкової інфраструктури. Основні напрями підвищення ефективності бурякоцукрового підкомплексу та удосконалення економічних взаємовідносин між інтегрованими галузями.

Література [5,6,7,8,9,10]

Тема 6. Економіка картоплепродуктового підкомплексу

Стан та особливості функціонування картоплепродуктового підкомплексу. Розвиток і розміщення виробництва картоплі. Динаміка валових зборів і виробництва товарної продукції. Формування приміських сировинних зон переробної промисловості. Виробництво картоплі в селянських та фермерських господарствах. Особливості зберігання, переробки і реалізації продукції.

Економічна ефективність виробництва та переробки картоплі. Ефективність технології заготівлі, перевезення і зберігання картоплі в контейнерах і сховищах з регульованим режимом. Ефективність впровадження інтенсивної індустриальної технології вирощування картоплі. Комплексна механізація і зниження трудомісткості виробництва картоплі.

Удосконалення інфраструктури картоплепродуктового підкомплексу, формування та розвиток ринку картоплі. Концентрація виробництва картоплі в спеціалізованих господарствах. Впровадження досягнень науки і передового досвіду в картоплепродуктовому підкомплексі.

Література [5,6,7,8,9,10]

Тема 7. Економіка плодоовочепродуктового підкомплексу

Значення і особливості функціонування плодоовочепродуктового підкомплексу та закономірності розміщення його підприємств.

Сучасний стан розвитку галузі. Тенденції розвитку підкомплексу по окремих його сферах: виробництво овочів (закритого і відкритого ґрунту); переробка; зберігання та реалізація овочевої продукції з урахуванням особливостей формування ринку овочевої продукції. Розвиток плодоягідного виробництва у підприємствах різних форм господарювання.

Економічна ефективність функціонування плодоовочепродуктового підкомплексу. Розвиток та регулювання ринку плодоовочевої продукції.

Основні напрями підвищення ефективності плодоовочепродуктового підкомплексу. Економічні умови і шляхи стабілізації та підвищення ефективності виробництва, сфери зберігання і переробки плодоовочевої продукції. Організаційно-економічні заходи щодо розвитку овочівництва і садівництва. Обґрунтування зональних параметрів виробничих типів спеціалізованих господарств. Напрями реформування інфраструктури ринку плодоовочевої продукції.

Література [5,6,7,8,9,10]

Тема 8. Економіка олійно-жирового підкомплексу

Стан та особливості функціонування олійно-жирового підкомплексу. Розвиток і розміщення виробництва олійних культур. Концепція розвитку олійно-жирового підкомплексу. Формування взаємовідносин між виробниками насіння олійних культур та його переробниками.

Економічна ефективність галузей олійно-жирового підкомплексу. Ефективність виробництва та переробки насіння соняшнику, ріпаку озимого, сої. Розвиток та регулювання олійно-жирового ринку. Баланс попиту і пропозиції на ринку насіння олійних культур та продуктів їхньої переробки. Формування і розвиток ринкової інфраструктури олійно-жирового підкомплексу.

Основні напрями підвищення ефективності функціонування олійно-жирового підкомплексу. Впровадження високоврожайних гібридів олійних культур. Використання прогресивних методів заготівлі і переробки насіння олійних культур.

Література [5,6,7,8,9,10]

Змістовий модуль 3. Економіка тваринницьких продуктивних підкомплексів

Тема 9. Економіка молокопродуктового підкомплексу

Закономірності і тенденції формування молокопродуктового підкомплексу. Особливості розвитку і функціонування молочного скотарства в господарствах різних форм власності та видів господарювання.

Оцінка стану діяльності та економічної ефективності інтегрованих галузей молокопродуктового підкомплексу. Ефективність виробництва в молока в господарствах різних форм власності та видів господарювання. Економічна ефективність виробництва і переробки молока. Формування взаємовідносин між товаровиробниками і молокопереробними підприємствами.

Виробництво молока в умовах конкуренції та різних технологічних моделей кормозабезпечення, ефективність використання виробничих ресурсів у сільськогосподарських підприємствах молочного напрямку. Розвиток молочного скотарства у господарствах приміської зони.

Підвищення ефективності виробництва та переробки молока. Регулювання ринку молока та молокопродуктів, балансування попиту і пропозиції молокопродуктів. Удосконалення і розвиток міжгосподарських зв'язків сільськогосподарських та молокопереробних підприємств. Формування ефективного механізму взаємовідносин між партнерами по виробництву, переробці та реалізації молока і молочних продуктів. Державна підтримка галузі. Основні напрями формування і розвитку інфраструктури ринку продовольчих і сировинних ресурсів та шляхи підвищення ефективності функціонування підприємств інтегрованих галузей молокопродуктового підкомплексу.

Література [5,6,7,8,9,10]

Тема 10. Економіка м'ясопродуктового підкомплексу

Значення та організаційно-економічні умови формування інтеграційних об'єднань по виробництву м'яса і м'ясопродуктів. Форми кооперації товаровиробників сировинної продукції, їхні економічні зв'язки з підприємствами переробних та харчових галузей. Особливості функціонування та результати діяльності виробничих об'єднань, що поєднують виробництвом сировини, переробку та фірмову торгівлю.

Оцінка діяльності виробничих об'єднань та ефективність становлення взаємозв'язків між товаровиробниками м'яса та переробними підприємствами. Економічна ефективність м'ясопродуктового підкомплексу та його інтегрованих галузей.

Стратегія і тактика розвитку сировинної бази м'ясопродуктового підкомплексу. Основні принципи функціонування скотарства, свинарства, вівчарства і птахівництва у системі м'ясопродуктового виробництва та створення ефективного ринку м'яса. Перспективи розвитку м'ясного тваринництва та виробництва м'ясопродуктів на основі формування виробничих об'єднань підкомплексу.

Виробничий потенціал сировинних підприємств та визначення напрямів вдосконалення інтеграційних процесів у м'ясопродуктовому підкомплексі. Заходи щодо удосконалення внутрішньогосподарських організаційних форм і економічних зв'язків та їх поєднання з розвитком ринкової інфраструктури м'ясопродуктового підкомплексу.

Література [5,6,7,8,9,10]

Тема 11. Економіка птахівничопродуктового підкомплексу

Народногосподарське значення, розвиток і розміщення галузі птахівництва. Динаміка виробництва валової і товарної продукції та підвищення продуктивності птахівництва. Розвиток спеціалізованого виробництва яєць і м'яса птиці в селянських господарствах. Транспортування, зберігання переробка продукції птахівництва. Формування ринку продукції птахівництва та розвиток його інфраструктури.

Ефективність виробництва продукції птахівництва. Структура собівартості, ціни реалізації продукції та їх диференціація. Рентабельність виробництва продукції, економічна ефективність промислового виробництва яєць і м'яса птиці.

Шляхи підвищення економічної ефективності птахівництва. Зниження трудомісткості і собівартості продукції на основі інтенсифікації галузі, підвищення племінних і продуктивних якостей птиці. Безвідходні технології у птахівництві. Поглиблення спеціалізації у птахівництві. Механізація і автоматизація виробничих процесів на птахофабриках. Впровадження досягнень науки і передового досвіду в птахівництві. Розвиток птахівництва на основі інноваційно-інвестиційної діяльності агропромислових формувань.

Література [5,6,7,8,9,10]

Тема 12. Економіка рибопродуктового підкомплексу

Наукові основи формування та особливості функціонування рибопродуктового підкомплексу. Концепція розвитку рибного господарства як цілісного комплексу, що забезпечує вилов риби та її переробку, відтворення та охорону рибних запасів.

Сучасний стан рибопродуктового підкомплексу та формування ринку рибної продукції. Розвиток рибопродуктового підкомплексу на основі раціонального використання потенціалу внутрішніх водойм, збільшення вилову океанічної продукції та зростання імпорту риби та рибної продукції.

Економічна ефективність рибопродуктового підкомплексу. Рибопродуктивність внутрішніх водойм. Продуктивність праці, собівартість продукції, капіталовіддача, рівень рентабельності. Основні напрями підвищення ефективності рибопродуктового підкомплексу. Інтенсифікація ставкового рибництва. Розвиток ринкової інфраструктури. Поліпшення якості та збільшення виробництва конкурентоспроможної рибної продукції.

Література [5,6,7,8,9,10]

ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Виконання контрольної роботи студентами заочної форми навчання є складовою навчального процесу й активною формою самостійної роботи студентів,

Мета контрольної роботи — поглибити та систематизувати здобуті в процесі вивчення курсу теоретичні знання, сформувати вміння самостійно працювати з навчальною, спеціальною літературою, законодавчими актами та статистичними матеріалами і застосовувати теоретичні знання та набуті навички на практиці для дослідження й аналізу адміністративних процесів, що є основою менеджменту митної справи.

Варіант контрольної роботи студент вибирає за першою літерою свого прізвища (див. таблицю).

Перша літера прізвища студента	Номер варіанта контрольної роботи
А, Б, В	1
Г, Д, Е, Є	2
Ж, З, І	3
Й, К, Л	4
М, Н, О	5
П, Р, С	6
Т, У, Ф	7
Х, Ц, Ч	8
Ш, Щ	9
Ю, Я	10

ВАРІАНТИ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

Варіант 1.

1. Розкриття сутності агропромислової інтеграції як основи формування продуктового підкомплексу.

2. Значення, стан і тенденції виробництва зерна та місце України в його світовому виробництві.

3. Особливості розвитку і функціонування молочного скотарства в господарствах різних форм власності та видів господарювання.

Варіант 2.

1. Інтеграція сільського господарства і переробних галузей промисловості як об'єктивний процес розвитку продуктивних сил.

2. Критерії і показники оцінки ефективності функціонування бурякоцукрового підкомплексу.

3. Розвиток молочного скотарства у господарствах приміської зони.

Варіант 3.

1. Основні аспекти розвитку агропромислової інтеграції: економічний, організаційний, соціальний, морально-ектичний.
2. Економічна ефективність виробництва та переробки картоплі.
3. Формування взаємовідносин між товаробникам і молокопереробними підприємствами.

Варіант 4.

1. Об'єкт, предмет та мета навчальної дисципліни «Економіка підприємств АПК».
2. Економічна ефективність функціонування плодоовочепродуктового підкомплексу.
3. Формування ефективного механізму взаємовідносин між партнерами по виробництву, переробці та реалізації молока і молочних продуктів.

Варіант 5.

1. Суть і закономірності формування продуктового підкомплексу, його функціонально-галузева структура.
2. Розвиток та регулювання ринку плодоовочевої продукції.
3. Перспективи розвитку м'ясного тваринництва та виробництва м'ясопродуктів на основі формування виробничих об'єднань підкомплексу.

Варіант 6.

1. Показники розвитку продуктового підкомплексу.
2. Формування і розвиток ринкової інфраструктури олійно-жирового підкомплексу.
3. Ефективність виробництва продукції птахівництва.

Варіант 7.

1. Конкурентоспроможність формувань продуктового підкомплексу як основи ефективного функціонування в умовах ринкової економіки.
2. Економічні умови і шляхи стабілізації та підвищення ефективності виробництва, сфери зберігання і переробки плодоовочевої продукції.
3. Наукові основи формування та особливості функціонування рибопродуктового підкомплексу.

Варіант 8.

1. Методичні основи оцінки ефективності функціонування продуктового підкомплексу.
2. Напрями реформування інфраструктури ринку плодоовочевої продукції.
3. Сучасний стан рибопродуктового підкомплексу та формування ринку рибної продукції.

Варіант 9.

1. Економічна ефективність діяльності аграрних формувань та переробних підприємств продуктового підкомплексу.

2. Баланс попиту і пропозиції на ринку насіння олійних культур та продуктів їхньої переробки.

3. Розвиток рибопродуктового підкомплексу на основі раціонального використання потенціалу внутрішніх водойм, збільшення вилову океанічної продукції та зростання імпорту риби та рибної продукції.

Варіант 10.

1. Соціальна та екологічна ефективність функціонування інтегрованих галузей продуктового підкомплексу.

2. Формування і розвиток ринкової інфраструктури олійно-жирового підкомплексу.

3. Економічна ефективність рибопродуктового підкомплексу.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Розкриття сутності агропромислової інтеграції як основи формування продуктового підкомплексу.
2. Інтеграція сільського господарства і переробних галузей промисловості як об'єктивний процес розвитку продуктивних сил.
3. Основні аспекти розвитку агропромислової інтеграції: економічний, організаційний, соціальний, морально-ектичний.
4. Напрями здійснення агропромислової інтеграції: внутрішньогосподарський, міжгосподарський, міжгалузевий.
5. Об'єкт, предмет та мета навчальної дисципліни «Економіка підприємств АПК».
6. Основні завдання дисципліни «Економіка підприємств АПК».
7. Економічна сутність та критерії продовольчої безпеки.
8. Рівень споживання і забезпечення населення продуктами харчування.
9. Суть і закономірності формування продуктового підкомплексу, його функціонально-галузева структура.
10. Принципи формування продуктового підкомплексу.
11. Основні умови сталого і ефективного функціонування продуктового підкомплексу.
12. Конкурентоспроможність формувань продуктового підкомплексу як основи ефективного функціонування в умовах ринкової економіки.
13. Методичні основи оцінки ефективності функціонування продуктового підкомплексу.
14. Показники розвитку продуктового підкомплексу.
15. Методичні підходи і особливості оцінювання економічної ефективності підприємств інтегрованих галузей.
16. Економічна ефективність діяльності аграрних формувань та переробних підприємств продуктового підкомплексу.
17. Соціальна та екологічна ефективність функціонування інтегрованих галузей продуктового підкомплексу.
18. Економічне та соціальне значення виробництва екологічно чистої продукції.
19. Формування організаційно-технічної, фінансово-кредитної і науково-дослідницької інфраструктури продовольчого ринку з урахуванням регіональних особливостей його функціонування.
20. Різноманітність каналів реалізації і вибір товарної стратегії агропромислових підприємств.
21. Значення, стан і тенденції виробництва зерна та місце України в його світовому виробництві.
22. Теоретичні та методичні положення про взаємозв'язок виробництва і використання зернової продукції.
23. Особливості формування і розвитку зернопродуктового підкомплексу.
24. Критерії і показники ефективності виробництва зерна і зернопродуктів.
25. Ефективність функціонування підприємств інтегрованих галузей зернопродуктового підкомплексу.

26. Комплексна оцінка економічних механізмів функціонування ринку зерна і зернопродуктів.
27. Шляхи підвищення ефективності та удосконалення розвитку міжгалузевих зв'язків у зернопродуктовому підкомплексі.
28. Значення, особливості формування і функціонування бурякоцукрового підкомплексу.
29. Критерії і показники оцінки ефективності функціонування бурякоцукрового підкомплексу.
30. Ефективність функціонування підприємств інтегрованих галузей бурякоцукрового виробництва.
31. Оцінка стану економіки бурякоцукрового підкомплексу, тенденції і фактори, що впливають на його ефективність.
32. Формування та розвиток ринку цукру та удосконалення ринкової інфраструктури.
33. Основні напрями підвищення ефективності бурякоцукрового підкомплексу та удосконалення економічних взаємовідносин між інтегрованими галузями.
34. Стан та особливості функціонування картоплепродуктового підкомплексу.
35. Розвиток і розміщення виробництва картоплі.
36. Динаміка валових зборів і виробництва товарної продукції.
37. Формування приміських сировинних зон переробної промисловості.
38. Виробництво картоплі в селянських та фермерських господарствах.
39. Особливості зберігання, переробки і реалізації продукції.
40. Економічна ефективність виробництва та переробки картоплі.
41. Ефективність технології заготівлі, перевезення і зберігання картоплі в контейнерах і сховищах з регульованим режимом.
42. Ефективність впровадження інтенсивної індустриальної технології вирощування картоплі.
43. Удосконалення інфраструктури картоплепродуктового підкомплексу, формування та розвиток ринку картоплі.
44. Концентрація виробництва картоплі в спеціалізованих господарствах.
45. Впровадження досягнень науки і передового досвіду в картоплепродуктовому підкомплексі.
46. Значення і особливості функціонування плодоовочепродуктового підкомплексу та закономірності розміщення його підприємств.
47. Тенденції розвитку підкомплексу по окремих його сферах: виробництво овочів (закритого і відкритого ґрунту); переробка; зберігання та реалізація овочевої продукції з урахуванням особливостей формування ринку овочевої продукції.
48. Розвиток плодючого виробництва у підприємствах різних форм господарювання.
49. Економічна ефективність функціонування плодоовочепродуктового підкомплексу.
50. Розвиток та регулювання ринку плодоовочевої продукції.

51. Основні напрями підвищення ефективності плодоовочепродуктового підкомплексу.
52. Економічні умови і шляхи стабілізації та підвищення ефективності виробництва, сфери зберігання і переробки плодоовочевої продукції.
53. Напрями реформування інфраструктури ринку плодоовочевої продукції.
54. Стан та особливості функціонування олійно-жирового підкомплексу.
55. Концепція розвитку олійно-жирового підкомплексу.
56. Формування взаємовідносин між виробниками насіння олійних культур та його переробниками.
57. Економічна ефективність галузей олійно-жирового підкомплексу.
58. Ефективність виробництва та переробки насіння соняшнику, ріпаку озимого, сої.
59. Розвиток та регулювання олійно-жирового ринку.
60. Баланс попиту і пропозиції на ринку насіння олійних культур та продуктів їхньої переробки.
61. Формування і розвиток ринкової інфраструктури олійно-жирового підкомплексу.
62. Основні напрями підвищення ефективності функціонування олійно-жирового підкомплексу.
63. Використання прогресивних методів заготівлі і переробки насіння олійних культур.
64. Закономірності і тенденції формування молокопродуктового підкомплексу.
65. Особливості розвитку і функціонування молочного скотарства в господарствах різних форм власності та видів господарювання.
66. Оцінка стану діяльності та економічної ефективності інтегрованих галузей молокопродуктового підкомплексу.
67. Ефективність виробництва в молока в господарствах різних форм власності та видів господарювання.
68. Економічна ефективність виробництва і переробки молока.
69. Формування взаємовідносин між товаробникам і молокопереробними підприємствами.
70. Розвиток молочного скотарства у господарствах приміської зони.
71. Підвищення ефективності виробництва та переробки молока.
72. Регулювання ринку молока та молокопродуктів, балансування попиту і пропозиції молокопродуктів.
73. Удосконалення і розвиток міжгосподарських зв'язків сільськогосподарських та молокопереробних підприємств.
74. Формування ефективного механізму взаємовідносин між партнерами по виробництву, переробці та реалізації молока і молочних продуктів.
75. Основні напрями формування і розвитку інфраструктури ринку продовольчих і сировинних ресурсів та шляхи підвищення ефективності функціонування підприємств інтегрованих галузей молокопродуктового підкомплексу.
76. Значення та організаційно-економічні умови формування інтеграційних об'єднань по виробництву м'яса і м'ясопродуктів.

77. Оцінка діяльності виробничих об'єднань та ефективність становлення взаємозв'язків між товаровиробниками м'яса та переробними підприємствами.

78. Економічна ефективність м'ясопродуктового підкомплексу та його інтегрованих галузей.

79. Стратегія і тактика розвитку сировинної бази м'ясопродуктового підкомплексу.

80. Основні принципи функціонування скотарства, свинарства, вівчарства і птахівництва у системі м'ясопродуктового виробництва та створення ефективного ринку м'яса.

81. Перспективи розвитку м'ясного тваринництва та виробництва м'ясопродуктів на основі формування виробничих об'єднань підкомплексу.

82. Народногосподарське значення, розвиток і розміщення галузі птахівництва.

83. Динаміка виробництва валової і товарної продукції та підвищення продуктивності птахівництва.

84. Ефективність виробництва продукції птахівництва.

85. Шляхи підвищення економічної ефективності птахівництва.

86. Наукові основи формування та особливості функціонування рибопродуктового підкомплексу.

87. Сучасний стан рибопродуктового підкомплексу та формування ринку рибної продукції.

88. Розвиток рибопродуктового підкомплексу на основі раціонального використання потенціалу внутрішніх водойм, збільшення вилову океанічної продукції та зростання імпорту риби та рибної продукції.

89. Економічна ефективність рибопродуктового підкомплексу.

90. Основні напрями підвищення ефективності рибопродуктового підкомплексу.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. Економіка продуктового підкомплексу: Навчальний посібник / Збарський В.К., Мацібора В.І., Рогач С.М. та ін.; За ред. професора В.К.Збарського. – К.: ТОВ «ЦП «КОМПРИНТ», 2011. – 415 с.
2. Березівський П.С., Михалюк Н.І. Організація, прогнозування та планування агропромислового комплексу. Навчальний посібник/ За ред. П.С. Березівського.- Львів: «Магнолія Плюс»: Вид. СПД ФО В.М. Піча, 2004. - 443 с.
3. Економіка сільського господарства: Навч. посібник/ Збарський В.К., Мацібора В.І., Чалий А.А. та ін.; За ред. В.К.Збарського, В.І.Мацібори – К.: Каравела, 2011. – 264 с.
4. Андрійчук В. Г. Економіка аграрних підприємств: Підручник. - 2-е вид. доповнене і перероблене. - К.: КНЕУ 2002. - 624 с.
5. Бідзюра І.П., Збарський В.К., Ільчук М.М. Основи підприємницької діяльності та агробізнесу: Навчальний посібник для студентів економічних спеціальностей вищих навчальних аграрних закладів освіти. – К.: 2001. - 320с.
6. Географія агропромислових комплексів: Навч. посібник/ М.Д.Пістун, В.О.Гуцал, Н.І.Провотар. –К.: Либідь, 1997. –200 с.
7. Організація агропромислового комплексу: Підручник / М.Й. Хорунжий.-К.: КНЕУ, 2001. – 382 с.

Додаткова

8. Агропромисловий комплекс у системі зовнішньоекономічної діяльності України / П.Т. Саблук, А.А. Фесина, В.І. Власов та ін.; за ред. П.Т. Саблука. - К.: ННЦ ІАЕ, 2005. - 242 с.
9. Агропромисловий комплекс України: стан, тенденції та перспективи розвитку. Інформаційно-аналітичний збірник (випуск 6) / за ред. П. Т. Саблука та ін. - К.: ІАЕ УААН, 2007. -764 с.
10. Андрющенко А.І. Методи підвищення природної рибо-продуктивності ставів / А.І. Андрющенко, Р.А. Балтаджі, Н.І. Вовк. – К.: Інститут рибного господарства УААН, 1998. – 114 с.
11. Багрій Т.В. Збереження і відродження цукробурякового виробництва в Україні // Економіка АПК, 2009. – №2.
12. Бойко В. І. Зерно і ринок: Монографія. - К.: ННЦ ІАЕ, 2007. - 312 с.
13. Бурик А.Ф. Переваги циклічного процесу виробництва продукції птахівництва на прикладі СВАТ «Птахо-комбінат «Бершадський» // Збірник наукових праць Уманського державного аграрного університету. – Умань, 2005. – Вип. 61, Ч. 2. – С. 243-252.
14. Вдовенко Н.М. Сучасний стан та напрям розвитку рибного господарства в Україні / Н.М. Вдовенко // Економіка АПК. - 2010. - № 3.

15. Відтворення та ефективне використання ресурсного потенціалу АПК (теоретичні і практичні аспекти) / Відп. редактор акад. УААН В.М. Трегобчук. - К.: Ін-т економіки НАН України, 2003 - 259с.
16. Голомша Н.
Конкурентоспроможність сільськогосподарської продукції України та Польщі на світовому аграрному ринку // Інноваційна економіка. - 2008. - № 3.
17. Голошина Н.Є., Файчук О.М.
Оцінка міжнародної конкурентоспроможності українського цукру. // Економіка АПК - 2010. - №7.
18. Гринжєвський М.В. Словник-довідник науково-виробничих термінів і понять у рибному і водному господарствах / М.В. Гринжєвський, В.М. Єрко, А.В. Пекарський. - К.: Вища освіта, 2002. - 303 с.
19. Давлетханова О.Х. Стан управління якістю продукції птахівництва та шляхи його удосконалення в умовах трансформаційного періоду / О.Х. Давлетханова // Збірник наукових праць Уманського державного аграрного університету. - Умань, 2005. - Вип. 61, Ч. 2. - С. 243-252.
20. Економіка виробництва молока і молочної продукції в Україні: Моногр. / За ред. П.Т. Саблука і В.І. Бойка. - К.: ННЦ ІАЕ, 2005.- 340с.
21. Економіка підприємства: Підручник / За заг та наук. ред. Г.О. Швиданенко. - [вид. 4-те перероб. і доп.]. - К.: КНЕУ, 2009. - 816с.
22. Економічна ефективність виробництва біопалива в контексті продовольчої та енергетичної безпеки України / Шпичак О.М., Станісевич С.А., Кунь Т.В., за ред. акад. О.М. Шпичака. - К.: ЗАТ «Нічлава», 2010. - 265с.
23. Економічний аналіз: Навчальний посібник / М.А. Болух, В. З. Борщєвський, М. І. Горбатюк; За ред. акад. НАНУ проф. Чумаченка М. Г. - К.: КНЕУ, 2001.-540 с.
24. Економічні напрями ефективного функціонування ринків продукції скотарства / Ільчук М.М., Калінчик М.В., Рудий М.М. та ін. - К.: «Нічлава», 2009. - 352с.
25. Жигadlo В.С., Сікачина О.В. Виробництво зернових та олійних культур в Україні: проблеми та перспективи в умовах світової продовольчої кризи / За ред. В. Артюшина. - К.: Аналітично-дорадчий центр Блакитної стрічки ПРООН, 2008. - 44 с.
26. Заболотний О.Г. Проблеми підвищення ефективності виробництва сої і технології її переробки. Монографія. - Вінниця: Книга- Вега, 2006.- 168 с.
27. Закон України "Про екологічну експертизу" // Відомості Верховної Ради України, 1995.-№8.
28. Закон України "Про охорону навколишнього середовища" // Відомості Верховної Ради УРСР, 1991 . - №41.
29. Закон України „Про державну підтримку сільськогосподарства України” // Голос України. - 2004.- 7 вересня.
30. Закон України „Про інноваційну діяльність” // Відомості Верховної Ради України, 2002.- №36.

31. Закон України „Про колективне сільськогосподарське підприємство” // Голос України. - 1992. - 20 березня.
32. Закон України „Про оренду землі” // Голос України. - 1998. - 23 жовтня.
33. Закон України „Про основні засади державної аграрної політики на період до 2015 року” // Голос України. - 2005. - 16 листопада.
34. Закон України „Про підприємництво” // Нове законодавство України. Випуск 2. - К., 1992.
35. Закон України „Про фермерське господарство” // Голос України. - 2003. - 29 липня.
36. Збарський В. К. Основи підприємництва та бізнесу: Підручник. - Вінниця: "Нова книга", 2004. - 404 с.
37. Збарський В. К. Становлення та розвиток малих форм господарювання сільських поселень України: Монографія. - К.: НАУ-ДАКККіМ, 2004. -
38. Збарський В.К., Місевич М.А. Конкурентоспроможність високо товарних сільськогосподарських підприємств / В.К. Збарський, М.А. Місевич; за ред. професора В.К. Збарського. - К.: ННЦ ІАЕ, 2009. - 310 с.
39. Калінчик М.В., Ільчук М.М., Одінцева Т.М. Ефективність виробництва та розвиток ринку свинини. – К.: Нічлава, 2005. – 228 с.
40. Калінчик М.В., Ільчук М.М., Шовкалюк В.С., та ін. Стабілізація ринку зерна в Україні. – К.: Нічлава, 2006. – 230 с.
41. Калінчик М.В., Ільчук М.М., Беляєв О.В. та ін. Формування ринку сої та продуктів її переробки в Україні. – К.: Нічлава. – 2007. – 200 с.
42. Кириленко І.Г. Актуальні питання ринку земель сільськогосподарського призначення / Кириленко І.Г. // Економіка АПК. - 2009. - № 3.
43. Коваль О.М. Особливості інвестиційного процесу в аграрному секторі економіки України // Економіка АПК. – 2010. - №2,
44. Коденська М.Ю., Пархоменко Л.М. Стан та формування економічного механізму розвитку цукробурякового виробництва. // Агроінком. – 2010. - №1 – 3.
45. Лубков А.Н. Интеграция и дезинтеграция в агропромышленном секторе экономики / Лубков А.Н. // Экономика сельскохозяйственных и перерабатывающих предприятий. - 2009. - № 6.
46. Малік М., Нужна О. Конкурентоспроможність аграрних підприємств: методологія і механізм: Монографія. - К.: ННЦ ІАЕ, 2007. - 270 с.
47. Маслак О. Ринок соняшнику: втрачені надії / О. Маслак // Пропозиція. - 2009. - №1.
48. Мацибора В.І., Збарський В.К., Мацибора Т.В. Економіка підприємства. - К.: Каравела, 2008. - 296 с.
49. Методичні підходи до інвестування розвитку цукробурякового виробництва. – К.: ННЦ ІАЕ, 2005 – 46 с.
50. Мороз О.О., Семцов В.М. Діяльність інтегрованих сільськогосподарських підприємств / Мороз О.О., Семцов В.М. // Економіка АПК. - 2010. - № 4.

51. Наукові основи агропромислового виробництва в зоні Лісостепу України / Рекол.: М.В.Зубець та ін. - К.: Логос, 2004. - 776с.
52. Наукові основи агропромислового виробництва в зоні Полісся і Західного регіону України / Рекол.: М.В.Зубець та ін. - К.: Урожай, 2004. - 560с.
53. Наукові основи агропромислового виробництва в зоні Степу України / Ред. кол.: М.В.Зубець та ін. - К.: Аграрна наука, 2004. - 844с.
54. Одинцов М.М. Формування і розвиток ринку продуктів тваринництва. – Черкаси: Брама-Україна, 2009. – 296с.
55. Олійно-жирова галузь України. Інформаційно-аналітичний бюлетень олійно-жирової галузі України та Російської Федерації. Показники роботи за 1998 - 2007 роки. - Х.: УКРНДІОЖ, 2008.
56. Організаційно-економічні трансформації в аграрному виробництві: Збірник матеріалів Дванадцятих річних зборів Всеукраїнського конгр. вчен. економістів-аграрників, Київ, 25-26 лют. 2010 р./ Редкол.: П.Т.Саблук та ін.. - К.: ННЦ «ІАЕ», 2010. - 618 с.
57. Осташко Т.О., Волощенко Л.Ю. та ін. Внутрішній агропродовольчий ринок України в умовах СОТ. – ДУ «Інститут економіки і прогнозування НАН України, - 2010р. – 207с.
58. Савченко Е. Стратегический курс развития аграрной экономики - создание крупных интегрированных формирований / Савченко Е.// АПК: экономика, управление. - 2007. - №5.
59. Пасхавер Б.И. Ринок землі: світовий досвід та національна стратегія/ Пасхавер Б.Й.// Економіка АПК. - 2009. - № 3.
60. Пизенгольц В.М. Агрохолдинги - формирование устойчивого развития скотоводства / Пизенгольц В.М.// Экономика сельскохозяйственных и перерабатывающих предприятий. - 2009. - №2.
61. Ринкові трансформації і пріоритети регіонального розвитку виробництва аграрної продукції: Монографія/ Бойко В.І., Скупий В.М., Козак О.А. та ін. - К.: ННЦ «ІАЕ», 2011. - 264 с.
62. Система організаційно-економічних механізмів функціонування основних агропродовольчих підкомплексів рослинництва України. За ред. акад. УААН О.М. Шпичака. – К., 2009р.
63. Стан і перспективи молокопродуктового підкомплексу АПК України / за ред. академіка УААН О.М. Шпичака, - К.: ННЦ ІАЕ, 1999. - 156с.
64. Суханов Б.К., Петренко Н.І. Олійні культури: історія, сорти, виробництво, торгівля. - К.: ННЦ ІАЕ УААН, 2008. - 126 с
65. Ушачев И., Арашуков В. Организационно-экономический механизм развития агрохолдингов / Ушачев И., Арашуков В.// АПК: экономика, управление. - 2007. - №5.
66. Функціонування молокопродуктового і м'ясопродуктового підкомплексу в умовах розвитку інтеграції / Ільчук М.М., Рудий М.М.. – К.: «Нічлава», 2006. – 384с.
67. Хайкинботтом С. Мировой рынок масличных: тенденции и перспективы / С.Хайкинботтом // Олійно-жировий комплекс. - 2008. - №4.

68. Хорунжий М.Й. Організація агропромислового комплексу: Підручник.- К.: КНЕУ, 2001.-382 с.
69. Цукробурякове виробництво України: проблеми відродження, перспективи розвитку. За ред. П.Т. Саблука, М.Ю. Коденської: - К.: ННЦ ІАЕ, 2007. – 390 с.
70. Черкашина Т.В. Методика дослідження економічної ефективності виробництва ставової риби / Т.В. Черкашина // Вісник аграрної науки Причорномор'я. -2001. -№ 31.
71. Чмирь С.М. Розвиток зернопродуктового підкомплексу в Україні: Монографія. – К.: Аграрна наука, 2007. – 376с.
72. Шмаглій О.Б. Харчова промисловість та її розвиток // Економіка АПК. - 2006. - № 8.
73. Ярошенко Ф.О. Птахівництво України: стан, проблеми і перспективи розвитку / Ф.О. Ярошенко. - К.: Аграрна наука, 2004. - 506 с.
74. Pearce D., Atkinson G. Measuring Sustainable Development. In: Ecodecision Vol., 1993. - p. 64-66.
75. Young M.D. Sustainable investment and resource use: Equity, environmental integrity and economic efficiency. -P.: Parthenon Publ. Group, 1992.-p.408.